

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING

ORSASKOLAN

LÄSÅRET 2017/2018

Introduktion

Det här är Orsaskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling. Den beskriver vårt systematiska och målinriktade likabehandlingsarbete som syftar till att **främja** lika rättigheter och möjligheter för alla elever, samt att **förebygga** och förhindra trakasserier och kränkande behandling på skolan och i fritidshemmet.

Trakasserier är kopplade till diskrimineringsgrunderna, medan kränkande behandling är ett uppträdande som kränker en elevs värdighet genom att till exempel retas, mobba, frysa ut, knuffas eller fysiskt göra någon illa.

De lagstadgade diskrimineringsgrunderna är: kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Planen är indelad i tre kapitel enligt följande:

Kapitel 1: Våra rutiner för att skapa, följa upp och utvärdera skolans likabehandlingsplan

Kapitel 2: Våra åtgärder för att främja lika rättigheter och möjligheter, samt motverka diskriminering och kränkningar.

Kapitel 3: Våra rutiner för att utreda och åtgärda när en elev diskriminerats, trakasserats eller kränkts

Vår vision

Arbetet med likabehandling och trygghet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde, samt att utveckla en skolmiljö där alla elever får förutsättning för att lära, utvecklas och må bra i en trygg miljö.

Likabehandlingsarbetet skall genomsyra hela verksamheten - undervisning, förhållningssätt, regler och rutiner.

Vi vill skapa en miljö där hänsyn, gott uppförande och ömsesidig respekt präglar umgängestonen.

Vi vill att alla elever känner sig sedda och att ingen utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkningar.

Arbetet med likabehandling i skolan handlar om att förverkliga FN:s barnkonvention i skolan.

Kapitel 1: Våra rutiner för att skapa, följa upp och utvärdera skolans likabehandlingsplan

Samarbete är grunden för ett framgångsrikt arbete mot diskriminering och kränkningar. Vi vill att likabehandlingsarbetet skall involvera all skolpersonal, samtliga elever och deras vårdnadshavare. Allas möjlighet till delaktighet och inflytande är viktigt för att vi skall nå vårt mål med en trygg arbetsmiljö och ett gott socialt klimat på skolan. Deltagandet innefattar såväl kartläggningsarbetet, analys och framtagande av aktiva åtgärder, samt uppföljning och utvärdering.

Elevernas delaktighet

Klassråd - Husmodellen

Elevråd – Analys av klassernas arbete med husmodellen, trygghetsvandring

Elevhälsoråd – Analys av enkätsvaren, trygghetsvandring

Trivselteam/kamratstödjare – elever från varje årskurs träffas årskursvis 1g/månad

Enkätundersökning – samtliga elever, höst- och vårtermin

Utvecklingssamtal – läraren fråga om trygghet och trivsel

Hälsosamtal med skolsköterskan – frågor om trygghet, trivsel

Trivselregler- arbetas med på klassinformationstid finns uppsatt i varje klassrum

Vårdnadshavarnas delaktighet

Föräldramöte – varje hösttermin

Föräldraråd - 4 ggr/år

SchoolSoft – information

Personalens delaktighet

Arbetslagsmöten

Arbetsplatsmöten

Enkätundersökning

Elevhälsoteamet

Kollegialt lärande

Systematiskt kvalitetsarbete

Trygghetsteamet

Förankring av planen

Denna plan är skolans verktyglåda vad gäller främjande och förebyggande arbetet likabehandling, trygghet och trivsel i skolan. För att planen skall fungera som den verktyglåda den är tänkt att vara behöver den vara väl känd och förankrad i verksamheten. Personal, elever och vårdnadshavare skall vara delaktiga i utformandet av planen samt ha kännedom om att den finns och vad den innehåller.

Den färdiga planen ska presenteras på elevråd, klassråd, föräldraråd, föräldramöten och APT-möten.

Arbetslagen diskuterar innehållet i planen löpande under året. Planen tas också upp regelbundet på klassrådet och i elevrådet.

Utvärdering av föregående års plan

Under förra läsåret (2016/2017) hade samtliga kommunala skolor i Orsa nedanstående områden att utgå ifrån i det främjande arbetet;

- Främja elevernas inflytande över utbildningen
- Förstärka respekten för allas lika värde

I den enkätundersökning som eleverna på Orsaskolan genomförde juni 2017, visade resultaten på att 91 % av eleverna känner sig trygga eller mycket trygga på skolan och 64 % upplevde att de hade inflytande över sin utbildning. Av skolans 220 var det 160 stycken elever som svarade på enkäten.

Det förebyggande arbetet på Orsaskolans läsåret 2016/2017 var:

- Mentorstiden
 - Mål: att lära känna sina klasskamrater och hitta en bra form för demokrati.
- Rastvärd/Bussvärd
 - Mål: ökad trygghet i korridorer och vid bussar.
- Skolkaféet
 - Mål: en bra miljö där alla kan trivas.
- Fler gemensamma gruppaktiviteter
 - Mål: öka gemenskapen på skolan, lära känna varandra.
- Ordningsregler
 - Mål: konsekvent personal
- Föräldraveckor,
 - Mål: ökad insyn för föräldrarna i elevernas vardag
- New Connexion
 - Mål: minska vardagsrasism på skolan genom att arbeta med materialet på mentorstiden.
- Visionsarbete
 - Mål: skapa en gemensam värdegrund för Orsaskolan
- Könsneutrala toaletter
 - Mål: att ingen ska känna sig kränkt på grund av att toaletterna är märkta utefter kön.

Utöver den enkätundersökning som genomfördes så utvärderade (juni -17) även samtliga klasser det förebyggande arbetet på skolan.

- Mentorstid – eleverna tycker att mentorstiden är viktig och ska fortsätta - bra med info om kommande vecka. Bättre med måndag eller tisdag. Flertalet av eleverna

tycker elevrådsarbete är bra. Bra som den är. Många av eleverna önskar dock fler samarbetsövningar.

- Rastvärd/Bussvärd - majoriteten av eleverna ansåg att de gula reflexvästarna var onödiga. De framkom också att eleverna tycker att de ibland saknar vuxna personer på plats.
- Skolkaféet - eleverna tycker att det fungerar bra, vill ha soffor och fler sittplatser. Många önskar också fler gemensamma aktiviteter.
- Fler gemensamma gruppaktiviteter – flertalet av eleverna önskar fler gruppaktiviteter då de anser att det leder till ökad trivsel och att de lär känna varandra.
- Ordningsreglerna – eleverna tycker att det är bra men flera nämner att de vill att lärarna ska vara mer konsekventa.
- Föräldraveckor- flertalet av eleverna tycker att det är bra.
- New Connexion - flertalet av klasserna känner att det inte gett något.
- Visionsarbetet - eleverna tycker att det känns bra men att det kan förtydligas ännu mer i undervisning och på mentorstid.
- Könsneutrala toaletter - majoriteten av eleverna är positiva och tycker att det är bra att det genomförts.

Arbetslagen har (juni -17) tillsammans utvärderat åsikter kring det förebyggande arbetet:

- Skolkaféet - arbetslagen tycker att skolkaféet under våren har fungerat bra. Personalen tycker också att det är bra när det är kontinuitet.
- Fler gemensamma gruppaktiviteter- under läsåret har det varit två dagar med tvärgrupper, sex och jämlikhet, har fungerat bra. Personalen anser dock att grupperna bör blandas mer. Positiv respons från fokusdagarna och personalen tycker att det har fungerat riktigt bra.
- Ordningsregler- uppfylls helt ok, men vi är inte mer än människor så ibland anpassar man vissa regler.
- Föräldraveckor - arbetslagen anser att de inte märkt av så många föräldrar. Pedagogerna tycker att de försökt uppmuntra vårdnadshavare till att komma på föräldraveckor under utvecklingssamtal.
- New Connexion - majoriteten upplever att Har inte hunnit i den omfattning vi skulle vilja göra. Bör planeras in i årshjulet. Är viktigt att det hinns med.
- Visionsarbete- personalen anser generellt att de kontinuerligt arbetar med och utifrån visionen.
- Könsneutrala toaletter- bra att det genomförts.

Kapitel 2: Våra åtgärder för att främja lika rättigheter och möjligheter, samt motverka diskriminering och kränkningar

Samarbete är grunden för ett framgångsrikt arbete mot diskriminering och kränkningar. Under läsåret 2017/2018 kommer Orsaskolan att ha följande områden att utgå ifrån i det främjande arbetet;

- Främja elevernas inflytande över utbildningen
- Förstärka respekten för allas lika värde

Ovanstående områden kommer att utvärderas två gånger/läsår av eleverna, via enkät i SchoolSoft, dec -17 och juni -18.

Orsaskolan kommer under läsåret 2017/18 att arbeta med följande områden för att främja lika rättigheter samt motverka diskriminering och kränkningar.

Våra åtgärder för trygghet och trivsel		
Aktiv åtgärd	Uppföljning	Ansvarig
1. Mentorstid 1ggr/veckan.	1. Juni -18	1. Rektor/biträdande rektor
2. Rastvärdar	2. Juni -18	2. Rektor
3. Skapa ökad trygghet i korridorer.	3. Juni -18	3. Biträdande rektor/rektor
4. Skolans "likabehandlingsgrupp" arbetar med förebyggande aktiviteter.	4. Juni -18	4. Biträdande rektor
5. Trygghetsteam Möte 1 ggr/månad.	5. Juni -18	5. Pedagogerna som arbetar med Teamet

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Kön"		
Aktiv åtgärd	Uppföljning	Ansvarig
Arbeta med de, utifrån läroplanen för grundskolan, horisontella principerna med processtöd från Skolverket	Juni -18	Rektor, SYV och skolans projektansvarig "Plugga Klart"

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Könsöverskridande identitet eller uttryck"		
Aktiv åtgärd	Uppföljning	Ansvarig
Arbeta med de, utifrån läroplanen för grundskolan, horisontella principerna med processtöd från Skolverket.	Juni -18	Rektor, SYV och skolans projektansvarig "Plugga Klart"

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Sexuell läggning"		
Aktiv åtgärd	Uppföljning	Ansvarig
Frågor kring sex och samlevnad uppmärksammas utifrån ett normkritiskt perspektiv	Juni -18	Rektor

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Etnisk tillhörighet"		
Aktiv åtgärd	Uppföljning	Ansvarig
Personalen arbetar vid APT med normkritiska frågor kring etnisk tillhörighet.	Juni -18	Rektor och biträdande rektor

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Religion eller annan trosuppfattning"		
Aktiv åtgärd	Uppföljning	Ansvarig
Personalen arbetar vid APT med normkritiska frågor kring religion och annan trosuppfattning	Juni -18	Rektor och biträdande rektor

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Funktionsnedsättning"		
Aktiv åtgärd	Uppföljning	Ansvarig
Personalen arbetar aktivt och kontinuerligt med frågor kring extra anpassningar, särskilt stöd och en god, lugn, strukturerad och tydlig miljö.	Juni -18	Rektor och biträdande rektor

Våra åtgärder utifrån diskrimineringsgrunden "Ålder"		
Aktiv åtgärd	Uppföljning	Ansvarig
Arbeta med de, utifrån läroplanen för grundskolan, horisontella principerna med processtöd från Skolverket	Juni-18	Rektor, SYV och skolans projektansvarig "Plugga Klart" ansvarig för Plugga klart 2.

Kapitel 3. Rutiner för att utreda och åtgärda när en elev diskriminerats, trakasserats eller kränkts

Rutiner för hur akuta situationer skall lösas.

1. En anställd som upptäcker pågående diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling skall genast ingripa.
2. Mentor och ytterligare en personal talar med den elev som kan ha blivit utsatt för att klargöra vad som hänt och om det hänt tidigare. Förklara att diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling ej får förekomma och att skolan nu kommer att åtgärda detta. Klargör att eleven genast ska komma till mentor om något händer igen.
3. Mentor och ytterligare en person talar sedan med den/de elever som kan ha utfört diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling för att klargöra vad som hänt. Om flera elever deltagit talar de vuxna med dem en och en. Förklara för eleven som utfört kränkningen att kränkningar inte accepteras och inte heller får förekomma enligt lag, och att de genast ska upphöra.
4. Kontakta inblandade elevers föräldrar och berätta om vad som hänt och att kränkingsrapport kommer att lämnad till rektor.
5. Informationen lämnas till rektor genom blanketten "Blankett för anmälan och utredning av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling".
6. Eleverna hålls under uppsikt och händelsen följs upp efter behov, men minst en gång.

Rutiner för hur befarade situationer skall lösas (tex. mobbing/utanförskap)

1. Personal på skolan får kännedom om att en elev far illa/känner sig utsatt i den fysiska skolmiljön eller på nätet.
2. Mentor/Klasslärare talar med den elev som kan ha blivit utsatt för att klargöra vad som hänt och om det hänt tidigare. Förklara att diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling ej får förekomma och att skolan nu kommer att åtgärda detta. Klargör att eleven genast ska komma till mentor/klasslärare om något händer igen. Mentor/klasslärare kontaktar vårdnadshavare och skriver en kränkingsrapport till rektor.
3. Klassläraren har möte med förälder och elev om denne önskar delta, för att få mer information, skapa en samarbetsallians med elevens föräldrar och ev. komma överens om första åtgärd. Informera om skolans handlingsplan, och dokumentera tydligt vad ni kommer överens om. Utgå från elevens upplevelse. Hur är elevens tillvaro på nätet?

Andra föräldrar och elever involveras inte i det här stadiet. Finns risker med att andra elever och föräldrar får kännedom om utsatta elevens situation, det kan öka utsattheten om information sprids bland andra elever.

Förslag på första åtgärder: rastaktiviteter, utse förtroendeperson till eleven. Vad gör skolan? Vad gör hemmet?

4. Klasslärare lyfter ärendet i arbetslaget samt trygghetsteamet för att kartlägga ytterligare hur situationen för eleven är i skolan. Eleverna hålls under uppsikt. Observationer i klassrum och raster för att få en bred bild av vad som pågår.

5. Uppföljningsmöte mellan klasslärare och förälder efter en till två veckor. Utvärdering av första åtgärderna, ytterligare planering utifrån elevens situation. Ny tid för uppföljning/utvärdering.

6. Uppföljningsmöte. Ev. är rektor med i detta skede.

7. Ärendet lyfts på EHT. Vilka elever är inblandade? Vilka åtgärder är prövade, och hur har det gått? Diskussion kring strukturer och förhållanden på grupp- och verksamhetsnivå, vilket omfattar samtliga inblandade elever och deras behov av eventuellt stöd.

8. Genomföra ytterligare insatser.

9. Uppföljningssamtal med förälder/ utsatt elev

10. Uppföljning/utvärdering på EHT

11. Klasslärare eller rektor kontaktar övriga elevers föräldrar om det framkommit behov av detta. Tex. att det är tydligt att eleven aktivt fryser ut/mobbar utsatt elev, har behov av extra stöd i skolan eller hemma. Skapa samarbetsallians med även dessa föräldrar.

12. Uppföljning EHT.

Rutiner för fördjupad utredning

När rektor fått in "Blankett för anmälan och utredning av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling" beslutar rektor om det behövs en fördjupad utredning i frågan och ansvarar sedan för att händelsen utreds vidare. Rektor utser ansvarig utredare.

Utredning ska ske skyndsamt. Utredningen ska fokusera på händelsen och de förhållanden som lett fram till den uppkomna situationen. Den ska omfatta både den som blivit utsatt och den/de som utövat kränkningen. Utredningen ska ge förslag på åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar. Åtgärder som sätts in bör leda till långsiktiga lösningar. Det bör alltid övervägas om åtgärder också ska vidtas i syfte att förändra strukturer och förhållanden på grupp- och verksamhetsnivå.

Vid allvarliga fall av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling kan det bli aktuellt att utreda de inblandade elevernas stödbehov och utarbeta åtgärdsprogram. Det kan vara aktuellt att utarbeta åtgärdsprogram för såväl den utsatta eleven som för den eller dem som utfört kränkningen. Även eleven som kränker kan ha en problematisk skolsituation. Skolan behöver också möta hennes eller hans behov.

Vid allvarliga fall av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling kan det bli aktuellt med disciplinära åtgärder gentemot de elever som har utfört kränkningarna.

Rutiner för uppföljning

Rektor beslutar om åtgärder för att förhindra kränkande behandling i framtiden samt datum för uppföljning av åtgärderna.

Senast ett par veckor efter att åtgärder vidtagits genomförs ett uppföljningsmöte med den utsatte i syfte att kartlägga om vidtagna åtgärder har fyllt sitt syfte eller om problemen kvarstår. Uppföljningen görs av rektor eller av denne utsedd person. Om problemet kvarstår ska nya åtgärder beslutas.

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av personal

Vuxen på skolan som märker att en annan vuxen på skolan kränker eller diskriminerar en elev är skyldig att ingripa direkt för att stoppa kränkningen eller diskrimineringen. Rektor ska alltid informeras om det inträffade. Rektor inleder därefter en utredning kring händelsen.

Om vårdnadshavare upplever att personal kränker ett barn ska föräldern kontakta rektor. Rektor inleder då en utredning av det inträffade.

Utredning ska ske skyndsamt. Utredningen ska fokusera på händelsen och de förhållanden som lett fram till den uppkomna situationen. Den ska omfatta både den som blivit utsatt och den/de som utövat kränkningen. Utredningen ska ge förslag på åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar. Åtgärder som sätts in bör leda till långsiktiga lösningar. Det bör alltid övervägas om åtgärder också ska vidtas i syfte att förändra strukturer och förhållanden på grupp- och verksamhetsnivå.

*Vid grova fall av kränkning eller diskriminering kan anmälan till socialtjänsten eller polisen bli aktuell.
Om åtgärderna inte är tillräckliga kan elev och vårdnadshavare vända sig till
Barn- och elevombudsmannen (www.skolinspektionen.se/BEO)
eller Diskrimineringsombudsmannen (www.do.se)*

Rutiner för dokumentation:

1. När lärare eller annan personal fått kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling ska denne anmäla detta skriftligt till rektor. (Använd "Blankett för anmälan om diskriminering eller kränkande behandling")
2. Rektor informerar förvaltningschef om händelsen (Kopia av "Blankett för anmälan om diskriminering eller kränkande behandling")
3. Rektor beslutar om eventuell fördjupad utredning. Om ärendet gäller att elev kränkts av personal skall rektor själv utreda. (Använd "Blankett för utredning av diskriminering eller kränkande behandling")
4. Rektor beslutar om åtgärder för att förhindra kränkande behandling i framtiden samt datum för uppföljning av åtgärderna. (Använd "Blankett för åtgärder av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling" samt "Blankett för uppföljning av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling")
5. Den 22: a varje månad ska rektor på särskilt blankett, sammanställa en rapport om anmälda kränkningar, beslutade åtgärder, uppföljning av åtgärder för föregående månad till skolchef/Barn- och utbildningsutskott. (Använd: "Rapportblad till Barn- och utbildningsförvaltningen vid kränkning eller diskriminerande handling")

Blanketter: Finns på: Intranätet/Lärande/Elevhälsoarbete

1. Blankett för anmälan och utredning av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling
2. Blankett för fördjupad utredning av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling
3. Blankett för åtgärder av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling
4. Blankett för uppföljning av diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling

Rapportblad till Barn- och utbildningsförvaltningen vid kränkning eller diskriminerande handling

